

Zasady Konferencji Waszyngtońskiej na temat dzieł sztuki skonfiskowanych przez nazistów.

Sformułowane przy okazji Konferencji Waszyngtońskiej ds. mienia z czasów Zagłady, Waszyngton, 3 grudnia 1998

Proponując consensus w zakresie dobrowolnie akceptowanych zasad postępowania w odniesieniu do dzieł sztuki skonfiskowanych przez nazistów, Konferencja uznaje, że uczestniczące w niej kraje kierują się odmiennymi systemami prawa i że państwa działają w ramach obowiązującego je porządku prawnego.

I. Skonfiskowane przez nazistów i nierestytuowane dzieła sztuki powinny zostać rozpoznane.

II. Stosowne katalogi i archiwa winny zostać otwarte i udostępnione badaczom, w zgodzie z wytycznymi Międzynarodowej Rady Archiwistyki.

III. Dla umożliwienia identyfikacji skonfiskowanych przez nazistów i nierestytuowanych dzieł sztuki powinno się znaleźć środki i personel.

IV. Przy ustalaniu, czy dzieło sztuki było skonfiskowane przez nazistów i nierestytuowane, należy brać pod uwagę nieuniknione, spowodowane upływem czasu i okolicznościami Zagłady luki i niejasności proveniencji.

V. Należy nie szczędząc starań upowszechnić wiadomość o zidentyfikowanym wartościowym artystycznie obiekcie skonfiskowanym przez nazistów i nierestytuowanym, tak aby ułatwić odnalezienie jego przedwojennych właścicieli lub ich spadkobierców.

VI. Winno się czynić starania o utworzenie centralnego rejestru takich danych.

VII. Przedwojennych właścicieli i ich spadkobierców powinno się zachęcać do ujawnienia swojej tożsamości i występowania z roszczeniami do dzieł skonfiskowanych przez nazistów i nierestytuowanych.

VIII. Jeśli przedwojenni właściciele dzieła, uznanego za skonfiskowane przez nazistów i nierestytuowane, lub też ich spadkobiercy zostaną zidentyfikowani, winno się niezwłocznie powziąć kroki pozwalające na sprawiedliwe i satysfakcjonujące rozwiązanie problemu, uznając, że w konkretnych przypadkach rozwiązanie to może kształtować się odmiennie, jako że uzależnione jest ono od jednostkowych faktów i okoliczności.

IX. Jeśli niemożliwe jest odnalezienie przedwojennych właścicieli dzieł skonfiskowanych przez nazistów i nierestytuowanych ani ich spadkobierców, winno się niezwłocznie podjąć kroki pozwalające na sprawiedliwe i satysfakcjonujące rozwiązanie problemu.

X. Komisje i inne ciała powołane do identyfikacji dzieł sztuki skonfiskowanych przez nazistów oraz do opiniowania w kwestii praw właścicielskich powinny mieć wyważony skład.

XI. Kraje powinny aktywnie zadbać o rozwój warunków do wprowadzenia u siebie tych zasad w życie, zwłaszcza że proponują one alternatywne sposoby rozwiązywania kwestii własnościowych.

(tłumaczenie robocze – Tomasz Kapturkiewicz)

Przekład publikujemy dzięki uprzejmości Fundacji im. Stefana Batorego